

ધોરણ : ૩

ગુજરાતી

પાઠ : ૫

ક્રો કાચબો અને લીનો ચાંદો

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

(પ્રથમ સત્ર)

અધ્યયન નિર્ણયાં :

- G3.8 કાવ્યાત્મક લખાણમાંથી વાંચન-અર્થગઢણા કરી શકે છે.
- G3.6 માહિતીલક્ષી લખાણમાંથી વાંચન-અર્થગઢણા કરે છે.
- G3.11 લેખનની જુદી-જુદી રૂઢિ પ્રમાણે લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે.
- G3.14 પરિચિત શબ્દો અને ઓના સમાનાર્�ી અને વિરુદ્ધાર્થી શોધી તેમનો વાક્યમાં ઉપયોગ કરી શકે છે.
- G3.13 ભાષા સજ્જતા પાને વ્યાકરણના વિવિધ ઘટકોને નામ ઓળખાવ્યા વિના ઓળખતો-સમજતો થાય છે તથા એનો વ્યવહારું ઉપયોજન કરી શકે છે.
- G3.15 શબ્દનું રૂપાંતર કરી નવા શબ્દો બનાવી તેના અર્થ સમજું શકે છે.

પ્રશ્ન ૧. હું લખું.

'દેરંગ બન્યું રંગિન' નો પાના નંબર ૮૪ પરનો પહેલો ફકરો
વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. ચોમાસું એટલે કઈ ઝતુ?

➤ ચોમાસું એટલે વર્ષાઝતુ.

૨. ઘરની આસપાસ એટલે ક્યાં?

➤ ઘરની આસપાસ એટલે ઘરની આજુભાજુ

૩. આરવે પતંગિયાનું નામ 'બેરંગ' કેમ પાડ્યું?

➤ એક પતંગિયું સાવ જ રંગ વગરનું હતું અને આરવનું ધ્યાન પતંગિયા પર ગયું અને બંનેની દોસ્તી થઈ અને હવે તેનું નામ બેરંગ પાડ્યું.

૪. 'દૂર'નો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ ફકરામાંથી શોધીને લખો.

➤ દૂર - નજીક

૫. 'દોસ્તી' શબ્દનો ઉપયોગ કરી નવું એક વાક્ય લખો.

➤ દોસ્તી - પંકજ અને આરવ બંને ની દોસ્તી ભાઈ જેવી છે.

પ્રશ્ન ૨. પાના નં ૬૪ પરના ‘રંગ બન્યું રંગિન’ માંના બીજ, ત્રીજ અને ચોથા ફકરામાંથી દોસ્તોને પૂછવા એક એક સવાલ બનાવીને અહી લખો:

- આરવે પતંગિયાનું નામ શું પાડ્યું?
- બેરંગના ચિત્રમાં કોણે રંગ પુરવા નું શરૂ કર્યું?
- ‘ખુશ’ શબ્દોનો સમાનાર્થી શબ્દ લખો.

પ્રશ્ન ૩. હું વિચારીને લખું. વાંચો.

(૧) તો તમે પણ જણાવો કે ખરેખર ફંકણ
કેમ હલી રહ્યું હશે?

➤ કોઈ પણ વસ્તુ ગરમ થતાં તેમાંથી

વરાળ નીકળો છે. અને તે ગરમ થતી વસ્તુ ઉપર ફંકણ ફંકવામાં આવ્યું
હોય તો વરાળ તે ફંકણ ને કારણે હવામાં જઈ શકતી નથી. વરાળ હંમેશા
ઉપર તરફ ગતિ કરે છે. આ વરાળ ફંકણ સાથે અથડાવાથી ફંકણ હલે
છે.

રમાણે ચોખા રંધાવા મુક્યા. તપેલી પર ફંકણ ફંક્યું.

ફંકણ થોડા સમય પછી લીંચાવા લાગ્યું.

નાના ભાઈ રમેશો પુછ્યું, “મોટીબહેન, દુકુન કેમ હલી રહ્યું છે ?”

રમાણે કહ્યું, “ભાઈલા, દુકુનની નીચે વાળ છે એટલો!”

પ્રશ્ન ૪. હું દોડું અને લખું.

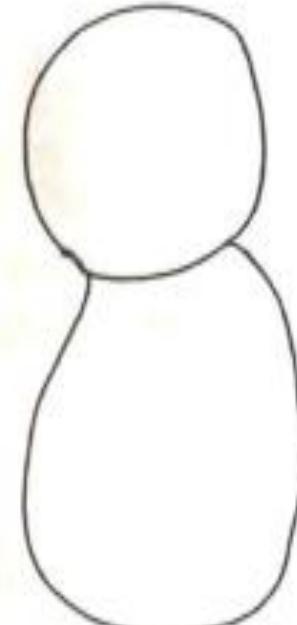
નીચેનું ચિત્ર જોઇને તમારું નવું વાંદડું દોરો અને રંગ પૂરો.

૧. ચિત્રમાંના વાંદરાનું નામ આપો.

➤ નટખટ

૨. તમે દોરેલ વાંદરાનું નામ આપો.

➤ ચટપટ

૩. બંને વાંદરાને દોસ્તી કરવી હોય તો તેઓ શું કરશે?

➤ બંને વાંદરાને દોસ્તી કરવી હોય તો તેઓ વાતચીત કરશે અને ખુશ થશે તો
પોતાની પુછડી હલાવશે.

૪. બંને વાંદરાને એક દિવસ સાથે રાખો તો કેવાં તોફાન કરશે?

➤ બંને વાંદરાને એક દિવસ સાથે રાખીએ તેઓ એકબીજાને પુછડી ખેંચશે, આડ
ઉપર કુદાકુદ કરશે, એકબીજાના માથામાં મારશે વગેરે જેવા તોફાનો કરશે.

૫. બંને વાંદરા એકબીજા સાથે શી વાતચીત કરતા હશે?

➤ બંને વાંદરા એકબીજાને ખબર અંતર પૂછતા હશે, પોતાના ખોરાકની વાતો
કરતા હશે અને કોણા કેટલી વાર આડ પર કૂદયું તેની ચર્ચા કરતા હશે.

પ્રશ્ન ૫. હું બનાવું.

૧. રૂમાલ વાળીને તકિયો બનાવો.
૨. રૂમાલ ગડી કરીને પારણું બનાવો.
૩. બંનેમાંથી શું બનાવતાં વધારે સમય લાગ્યો?

➤ તકિયો

૪. બંનેમાંથી ઓછો સમય લાગે તે બનાવવાની રીત લખો.
- બંનેમાંથી ઓછો સમય પારણું બનાવતા લાગે તો પારણું બનાવવા ૧ ચોરસ રૂમાલ લઈ તેને એક બાજુથી વાળીને ટ્રિકોણ આકાર આપો. ત્યારબાદ જમણી અને ડાબી બાજુથી એકસરખી ભુંગળી વાળી મધ્યમાં બંને ભુંગળીઓ લેગી કરવી અને બંને છેડાઓને હાથથી ખેંચવા. ઉપરનો છેડો ઉપરની બાજુથી ખેંચો અને નીચેનો છેડો નીચેની બાજુથી ખેંચો અને પારણું તૈયાર થઈ જશે.

પ્રશ્ન ૬. હું વિચારીને લખું.

નીચેની ખાલી જગ્યામાં ક્યો શબ્દ લખવાથી વાક્ય મજેદાર બની શકે?

ઉદ્દેશ્ય છોકરો લપસી પડ્યો.

૧. દોઢાયા કાગડાએ કા..કા.. ગીત ગાયું.

૨. દાદાની ફંદ તો ગાગર જેવી.

૩. આડ પર તો લીલાં પાન જ પાન

૪. તમને મીઠી મીઠી બરફી ખૂબ ભાવે?

૫. હું તો ઓછું લેસન પૂરું કરી દઉં.

૬. તેના દાંત કેવા મોટા છે.

પુષ્ટ હું લખ્ય.

૧. ચિત્રનું વર્ણન કરો.

આપેલ ચિત્ર માન સરોવરનું છે માનસરોવરથી બે હંસ ફરવા નીકળ્યા છે. તળાવમાં દેડકો, મગર, માઇલીઓ અને કાચબો જોવા મળે છે. તળાવના કિનારે વૃક્ષો અને ઘર દેખાય રહ્યા છે. ટખું કાચબાને માનસરોવર ફરવા જવાનું મન થાય છે. માટે તે બે હંસ પાસે મદદ માર્ગે છે. બંને હંસ કાચબાને ઉડાડીને માનસરોવર લઈ જવા માની જાય છે તે કહે છે કાચબાલાઈ તમારે કશું બોલવાનું નહીં. નહીંતર તમે પડી જશો માટે મૂંગા રહેવું. બંને હંસ સાથે લાકડીના ટેકે કાચબો ઉડવા લાગ્યો અને મગર, માઇલાં, દેડકા, કાચબાને ધારી ધારીને જોઈ રહ્યા તળાવની પાળેથી કાચબાલાઈની સવારી નીકળી.

૨. આ ચિત્રમાં તમારે કંઈ ઉમેરવું હોય તો શું દોરશો તે અહીં લખો
અને નીચે આપેલ બોક્સમાં તે દોરો.

ઉદ્દેશ. હું આકાશમાં સૂરજ દોરીશ.

➤ હું નાળિયેરીનું વૃક્ષ ઘર ગાય ચરતી દોરીશ.

૩. કાચબાને બદલે માઇલીને હંસો માનસરોવર લઈ જઈ શકે? શા
માટે?

➤ ના, માઇલી પાણીની બહાર શાસ લઈ શકે નહિ પાણી વગર તેનું
જીવન શક્ય નથી માટે કાચબાને બદલે માઇલા ને માન સરોવર લઈ
જઈ શકે નહીં

૪. કાચબાને બદલે દેડકાને માનસરોવર લઈ જવો હોય તો હંસોએ શું કરવું જોઈએ?

➤ કાચબા ને બદલે દેડકાને માનસરોવર લઈ જવો હોય તો દેડકા ને હંસોની પીઠ ઉપર બેસાડીને લઈ જઈ શકે અને કાચબાની જેમ લાકડી મોંમા પકડીને પણ લઈ જઈ શકે.

Thanks

For watching